

ავტორის სპექტრის დარღვევის მქონე ბავშვთა დაწვევებით  
სწავლების ეფექტები სოციალურ სფეროში

ანი შაყულაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის  
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის განათლების ფსიქოლოგიის მაგისტრის  
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ქეთევან მაყაშვილი, პროფესორი, ფსიქოლოგიის  
მეცნიერებათა დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

## განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესის შესაბამისად.

ანი შაყულაშვილი, 15 ივნისი, 2018 წ.

## **Abstract**

The study discusses one of the most effective interventions for teaching regular and inclusive classes - Peer Tutoring. Three students with autism spectrum disorder with their typical classmates participated in the study. The study was conducted for ten weeks and consisted of 54 peer tutoring sessions. Prior to the intervention, the typical peers were trained to improve skills of reinforcement techniques. The special training significantly influenced the process of tutoring the students with ASD. Assessment for social skills of students with ASD was done before and after the intervention. As a result of the comparative data, was found that the peer tutoring did not significantly improve the social skills of students with ASD. Positive results were revealed during the intervention, as the level of students' cooperation skills was increased. Taking into consideration that the tutoring model requires reciprocal interaction, there was made positive findings beyond typical peers. Recommendations and future plans of the study are related to this issue.

**keywords:** autism spectrum disorder - ASD, peer tutoring, social skills, inclusion, peer, classroom.

## აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია, რეგულარული და ინკლუზიური კლასების სწავლების ერთ-ერთი ეფექტური ინტერვენცია, დაწყვილებით სწავლება. კვლევაში მონაწილეობა მიიღო აუტიზმის სპექტრის დარღვევის მქონე სამმა მოსწავლემ, სამ ტიპური განვითარების კლასელთან ერთად. კვლევა მიმდინარეობდა ათი კვირის განმავლობაში და მოიცავდა დაწყვილებით სწავლების 54 სესიას. ინტერვენციის განხორციელებამდე, მოხდა ტიპური განვითარების მეწყვილეების გადამზადება. ამან მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ასდ-ს მქონე ბავშვთა პროცესში ჩართულობას. მოხდა ასდ-ს მქონე მოსწავლეთა სოციალური უნარების შეფასება პრე და პოსტ-ინტერვენციის პერიოდში. მიღებული მონაცემების შედარების შედეგად, აღმოჩნდა, რომ დაწყვილებით სწავლების მოდელს, მნიშვნელოვნად წინ არ წამოუწევია ასდ-ს მქონე მოსწავლეთა სოციალური უნარები. ინტერვენციის განმავლობაში, პოზიტიური შედეგები გამოვლინდა მოსწავლეთა თანამშრომლობის დონის გაზრდის კუთხით. იმის გათვალისწინებით, რომ სწავლების აღნიშნული მოდელი ორმხრივ ინტერაქციას მოითხოვს, საინტერესო, პოზიტიური ცვლილებები დაფიქსირდა ტიპური განვითარების მეწყვილეებში. კვლევის შედეგად მიღებული რეკომენდაციები და სამომავლო გეგმები სწორედ ამ საკითხს უკავშირდება.

**ძირითადი საძიებო სიტყვები:** აუტიზმის სპექტრის დარღვევა - ასდ, დაწყვილებით სწავლება, სოციალური უნარები, ინკლუზია, მეწყვილე, კლასი.